

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iuri Vetkos și avocatul
Constantin Cojocari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Vetkos
împotriva Băncii Comerciale „Comerțbank” Societate pe Acțiuni cu privire la
încasarea salariului pentru munca suplimentară, a compensației și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 ianuarie 2014, Iuri Vetkos a depus cerere de chemare în judecată
împotriva BC „Comerțbank” SA solicitând încasarea salariului neachitat pentru
perioada 01 aprilie 2011-31 octombrie 2012 în sumă de 33595, 56 de lei, a
compensației în temeiul art. 330 Codul muncii în sumă de 18886, 11 lei,
compensarea pierderilor în legătură cu neachitarea salariului la termen, conform art.
145 Codul muncii și încasarea prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a activat în cadrul BC
„Comerțbank” SA în perioada 09 februarie 2009-21 iulie 2013, fiind angajat în
funcția de încasator în baza contractului individual de muncă din 09 februarie 2009.
Contrar prevederilor art. 111, art. 157, art. 158 Codul muncii și ale contractului
individual de muncă, pârâtul nu i-a achitat pentru munca suplimentară peste
program, pentru zilele de odihnă, zilele nelucrătoare și de sărbătoare. Astfel, pentru
perioada 01 aprilie 2011-21 iulie 2013 pârâtul nu i-a achitat salariul în sumă de
33595, 56 de lei.

Totodată, conform art. 330 alin. (2) Codul muncii în cazul reținerii din vina
angajatorului a plăților salariale, urmează a-i fi achitat angajatului pentru fiecare zi
de întârziere 0,1% din suma neplătită în termen. Astfel, pârâtul urmează să-i achite
pentru perioada 01 aprilie 2011-21 octombrie 2013 suma de 18886,11 lei.

Reclamantul a menționat că i-au fost încălcate drepturile o perioadă îndelungată
de către pârât, prin ce i-au fost cauzate suferințe morale.

Ulterior, Iuri Vetkos a depus cerere de concretizare, solicitând încasarea
salariului pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și de

sărbătoare nelucrătoare pentru perioada ianuarie 2011-octombrie 2012 în mărime de 55602, 31 de lei, a penalității în mărime de 71100 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a reiterat, în esență, circumstanțele de fapt conform cererii de chemare în judecată depusă inițial și a mai menționat că în baza pct. 1.9, 1.9.2 din contractul individual de muncă din 09 februarie 2009, durata normală a timpului de muncă stabilit a fost determinată de 40 de ore pe săptămână, săptămâna de lucru fiind de 5 zile, iar durata zilnică - 8 ore, de la ora 09:00 până la ora 18:00. Totodată, conform pct. 1.8.1 din contract, salariul de baza a fost stabilit în mărime de 3000 de lei lunar și conform acordului suplimentar la contractul de muncă din 01 aprilie 2011, fiind modificat pct. 1.8.1 din contract, salariul a fost stabilit de 4675 de lei.

Totodată, a indicat că faptul executării conform art. 157-158 Codul muncii a muncii suplimentare în perioada 09 februarie 2009-21 octombrie 2013, îl confirmă prin: graficul de lucru al serviciului de încasare; registrul BC „Comerțbank” SA privind înregistrarea eliberării și primirii armelor și munițiilor pentru anii 2011-2012; extrasul din contul nr.xxxxxx din 02 decembrie 2013, eliberat pe numele său, cod xxxxxx de către Casa Națională de Asigurări Sociale, iar extrasul de la Casa Națională de Asigurări Sociale confirmă că a activat în regim de 5 zile lucrătoare pe săptămână. La fel, în tabelul prezentat sunt fixate orele îndeplinite pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare și nu i-a fost achitată suma calculată de către angajator. În temeiul art. 330 alin. (1) lit.e) Codul muncii angajatorul este obligat să compenseze salariul pe care acesta nu l-a primit în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci, obligație ce survine în particular în caz de reținere a salariului. De asemenea, conform art. 330 alin. (2) Codul muncii, în caz de reținere din vina angajatorului a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen. Art. 142 Codul muncii prevede termenele, periodicitatea și locul de plată a salariului. Respectiv angajatorul îi datorează suma de 55602,31 de lei pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare, pentru perioada ianuarie 2011-octombrie 2012. Penalitatea pentru neplata în termen a sumelor scadente în mărime de 71100 de lei. Suma de 30000 de lei este suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral pentru starea de stres și frustrare pe care a suportat-o în legătură cu neplata în termen a sumelor datorate și desfășurarea procesului pentru încasarea sumelor pentru orele suplimentare, care nu i-au fost achitate.

La 12 iulie 2016, Iuri Vetkos a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea salariului pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare pentru perioada ianuarie 2011-octombrie 2012 în mărime de 55602, 31 de lei, a penalității în mărime de 96858, 80 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 01 martie 2017, Iuri Vetkos a înregistrat o cerere de concretizare a cerințelor, solicitând încasarea salariului pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare pentru perioada ianuarie 2011-octombrie

2012 în mărime de 55602, 31 de lei, a penalității în mărime de 96858, 80 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 de lei și a cheltuielilor de judecată, în textul acesteia indicând suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 25 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Vetkos și s-a încasat de la BC „Comerțbank” SA în beneficiul lui Iuri Vetkos suma de 55602,31 de lei cu titlu de salariu pentru munca suplimentară și munca prestată în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare pentru perioada ianuarie 2011-octombrie 2012, suma de 96858, 8 lei cu titlu de penalitate pentru reținerea salariului și suma de 15000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; în rest cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate; s-a încasat de la BC „Comerțbank” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1668 de lei.

Prin decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de BC „Comerțbank” SA și s-a casat hotărârea din 25 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Vetkos împotriva BC „Comerțbank” SA cu privire la încasarea salariului pentru munca suplimentară, a compensației și repararea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în ceea ce privește timpul de muncă, sunt aplicabile în egală măsură atât contractul individual de muncă, cât și regulamentul intern al unității. Prin urmare, instanța de fond în mod eronat a constatat prioritatea prevederilor contractuale față de prevederile regulamentului intern.

În speță, probatoriul administrat atestă incontestabil faptul că, în cazul reclamantului Iuri Vetkos, timpul de muncă a fost stabilit în conformitate cu art. 99 din Codul muncii (evidența globală a timpului de muncă). Or, potrivit extraselor din registrul privind înregistrarea eliberării și primirii armelor și munițiilor, Vetkos Iuri nu a lucrat 5 zile consecutive pe săptămână, cu 2 zile de repaus la sfârșitul săptămânii în zilele de sâmbătă și duminică, după cum prevede contractul individual de muncă (Vol.II, f.d.2-67). Dimpotrivă, reclamantul a activat în regim flexibil, dispunând de zile de repaus atât în zilele de sâmbătă și duminică, cât și în timpul săptămânii. În astfel de împrejurări, este indubitabil faptul că în privința timpului de muncă al salariatului au fost aplicate exclusiv prevederile regulamentului intern al unității, care a fost adus la cunoștința salariatului la data angajării (Vol.II, f.d.74). La acest segment, a menționat că reclamantul nu s-a opus lucrului în regim flexibil. Or, cunoscând că clauzele contractului individual de muncă prevăd altfel, acesta nu și-a manifestat intenția de a înceta relațiile de muncă.

Conform art. 104 alin. (1) din Codul muncii, se consideră muncă suplimentară munca prestată în afara duratei normale a timpului de muncă prevăzute la art.95 alin.(2), la art.96 alin.(2)-(4), la art.98 alin.(3) și la art.99 alin.(1). În speță, instanța de apel a constatat inexistența faptului prestării muncii suplimentare de către reclamantul Iuri Vetkos. Or, acesta nu a prestat muncă peste durata normală a timpului de muncă prevăzut la art. 99 alin. (1) din Codul muncii. Această concluzie se regăsește și în răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. V-2124/13 din 14 decembrie 2013 (Vol.I, f.d.115), care a fost lăsat fără apreciere de către instanța de fond. Astfel, în răspunsul nominalizat, Inspectoratul de Stat al Muncii a menționat că, în baza art. 99 din Codul muncii și Regulamentul intern al BC „Comerțbank”

SA, în Serviciul încasare se efectuează evidența globală a timpului de muncă anuală. Prin urmare, nu a fost stabilită munca suplimentară prestată de Iuri Vetkos. Cât ține de munca în zile de repaus, Inspectoratul a constatat că, datorită specificului muncii, nu era posibilă acordarea repausului săptămânal în ziua de sâmbătă sau duminică. Din acest motiv, angajatorul acordă zile libere în cursul săptămânii.

Totodată, Inspectoratul a constatat că, în perioada 2011 - 2013, Iuri Vetkos a prestat muncă în zilele de sărbătoare nelucrătoare, însă compensația nu a fost achitată, contrar art. 158 alin. (1) din Codul muncii.

La acest segment, instanța de apel a relevat că prin ordinul nr. 541-p din 23 decembrie 2013, BC „Comerțbank” SA a ordonat de a achita lui Iuri Vetkos compensația pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare, conform art. 158 alin. (1) din Codul muncii și pct. 3 din procesul-verbal de control efectuat de către Inspectoria teritorială de muncă Chișinău (Vol.III, f.d.65).

De asemenea, în susținerea concluziei de respingere a acțiunii instanța de apel a reținut și lipsa unui ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) al angajatorului cu privire la atragerea salariatului Iuri Vetkos la muncă suplimentară, după cum prevede art. 104 alin. (7) din Codul muncii. În această ordine de idei, instanța de apel a considerat irelevantă argumentarea instanței de fond precum că obligația de a emite ordinul de atragere la muncă suplimentară aparține angajatorului. Or, atât timp cât salariatului nu i-a fost adus spre cunoștință, sub semnătură, un astfel de ordin, acesta nu are temeii juridic pentru a presta munca invocată a fi suplimentară. În acest context, instanța de apel a reamintit faptul că reclamantul nu a explicat din ce motiv a purces la prestarea muncii, pe care o consideră suplimentară în lipsa unui ordin al angajatorului în acest sens.

La 10 iulie 2019, Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari au declarat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a expus concluziile în decizia adoptată în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și că au fost aplicate în mod eronat normele de drept material, nu a dat o apreciere obiectivă probelor prezentate. La fel, instanța de apel nu a aplicat legea care urma a fi aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 aprilie 2019, iar Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari au declarat recurs la 10 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei participanților la proces la 12 iunie 2019, conform scrisorii de însoțire (Vol.III, f.d.85), iar plicul anexat în copie este datat cu 14 iunie 2019 (Vol.III, f.d.105 verso), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Totodată, textul recursului denotă recepționarea copiei deciziei de către recurent la 18 iunie 2019 (Vol.III, f.d.94). Astfel, recursul declarat la 10 iulie 2019 de către Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iuri Vetkos și avocatul Constantin Cojocari împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh